

UCHWAŁA NR LXXXVI/5/2024
MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA POZNANIA

z dnia 18 stycznia 2024 r.

**w sprawie udzielenia odpowiedzi na list otwarty dotyczący zagadnień związanych z
projektem uchwały Rady Miasta Poznania (PU 1792/23) w sprawie przyjęcia
„Strategii Oświatowej Miasta Poznania 2030”**

Na podstawie § 1 ust. 5 pkt. 2 oraz § 13 ust. 1 Statutu Młodzieżowej Rady Miasta Poznania, stanowiącego załącznik do uchwały Nr LXIII/993/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miasta Poznania (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz. 8291) uchwala się, co następuję:

§ 1

Młodzieżowa Rada Miasta Poznania udziela pisemnej odpowiedzi na list otwarty z dnia 13 grudnia 2023 r. dotyczący zagadnień związanych z projektem uchwały Rady Miasta Poznania (PU 1792/23) w sprawie przyjęcia „Strategii Oświatowej Miasta Poznania 2030”.

§ 2

Odpowiedź, o której mowa, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Młodzieżowej Rady Miasta Poznania.

Przewodniczący Młodzieżowej Rady
Miasta Poznania

Piotr Krzeszkiewicz

Poznań, 18 stycznia 2024 r.

Zainteresowany, dr. K. S.

Szanowny Panie (...),

odpowiadając na otrzymany za pośrednictwem poczty elektronicznej list otwarty z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie opinii Młodzieżowej Rady Miasta Poznania w/s projektu uchwały Rady Miasta Poznania w brzmieniu z PU 1792/23 w/s przyjęcia „Strategii Oświatowej Miasta Poznania 2030”, uprzejmie informujemy:

Ad. 1. Na podstawie których zapisów w projekcie „Strategii Oświatowej Miasta Poznania 2030” Młodzieżowa Rada Miasta Poznania uznała, iż „Badania (...) uwzględniły dobro indywidualnego respondenta”? Proszę o wskazanie tych zapisów wraz z numerami stron z dokumentu.

W odpowiedzi na pytanie, Młodzieżowa Rada pragnie zauważyć, że w projekcie Strategii Oświatowej, zespół pod przewodnictwem prof. Jana Fazlagicia przyznał, że cyt. „Podstawową zasadą etyczną badania było dobro indywidualnego respondenta. Pytania zostały dostosowane do możliwości i stopnia rozwoju dzieci (młodzieży) – dotyczyły istotnych dla nich spraw”. Zauważamy, że Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania w samej ankiecie podkreślał, iż cyt. „Ankieta nie jest testem. Nie ma „dobrych” ani „złych” odpowiedzi. Prosimy, przeczytaj uważnie każde pytanie i odpowiedz na nie szczerze. Jesteśmy zainteresowani tylko Twoim osobistym zdaniem wyrażonym w tej ankiecie”. Uznajemy takie sformułowanie za wyraz troski o ewentualny lęk ucznia przed wypełnieniem ankiety.

Z powodu rozbieżności numeracji stron w wersji edytowalnej dostępnej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, a widocznej w stopce dokumentu, stronę wraz z wyrażeniem, o którym mowa, załączamy do niniejszego pisma.

Ad. 2. Na podstawie jakich konkretnie FAKTÓW sformułowano tezę, iż „wyniki badań w ramach diagnozy poznańskiej oświaty odzwierciedlają zdanie uczniów poznańskich szkół”? Ponadto czy to były jakieś odrębne badania członków MRMP? Czy to jest jednak subiektywna ocena grupy osób? Jeśli tak to, ile osób wyraża taką opinię? Czy są osoby wyrażające inne zdanie na ten temat?

@mrmmpoznan

@mrm.poznan

mrm.poznan.pl

Urząd Miasta Poznania
ul. Za Bramką 1
61-842 Poznań

mlodziejowa_rada@um.poznan.pl

W odpowiedzi na pytanie Młodzieżowa Rada zaznacza, że jest organem samorządowym uczącej się młodzieży szkół ponadpodstawowych na terenie Miasta Poznania. W związku z czym, do jej zadań należy reprezentowanie interesów młodzieży miasta wobec instytucji miejskich. Przywołując tą zasadę, należy podkreślić, że z racji, iż członkowie Młodzieżowej Rady są uczniami szkół ponadpodstawowych, co sprawia, że mają na bieżąco kontakt ze swoimi rówieśnikami, jak i kreują własne zdanie co do obecnych kierunków poznańskiej oświaty. W kontekście badań przeprowadzonych wewnątrz Młodzieżowej Rady informuję, że Prezydium poprosiło radnych o wypełnienie ankiety, której zagadnienia obejmowały ważniejsze sekcje pytań w ankiecie przygotowanej przez Wydział Oświaty. W ankiecie wzięło udział ponad połowa członków Rady, którzy w kontekście m.in. zdrowia psychicznego, wsparcia w określaniu kierunków zawodowych czy też systemu nauczania wyrazili swoją opinię, zbieżną (a nawet przewyższającą) do tych, które wyrazili uczniowie biorący udział w badaniu.

Ad. 3. W jaki sposób ponad roczny proces badawczy pozwolił – zdaniem MRMP – „na uwzględnienie zmian zachodzących w systemie oświaty”? O jakich zmianach mowa?

W odpowiedzi na pytanie Młodzieżowa Rada pragnie zauważyć, że badanie zostało przeprowadzone w newralgicznym momencie dla oświaty w Polsce, jakim była pandemia COVID-19 i przejście z modelu nauczania stacjonarnego na model nauczania zdalnego (stosownie: hybrydowego). Uczniowie, którzy pierwszy raz w życiu spotkali się z takim rozwiązaniem mogli zauważyć różnice między tymi trybami nauczania. Dodatkowo, sama strategia ujęła m.in. stosunkowo nową możliwość, jaką jest sztuczna inteligencja w procesie oświatowym.

Ad. 4. W jakim zakresie MRMP wykorzystwała do przygotowania opinii projektu uchwały PU 1792/23 moją (jako członka Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii, przewodniczącego Komisji ds. Etyki Badań Naukowych z udziałem ludzi na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu) opinię na temat badania uczennic i uczniów z poznańskich szkół realizowanego na potrzeby przygotowania projektu Strategii (wcześniej „Polityki”) Oświatowej Miasta Poznania, którą wysłałem do przewodniczącego Komisji Edukacji i Nauki, Pana (...) (na Jego prośbę) w dniu 21 listopada 2023 roku?

W odpowiedzi na to pytanie Młodzieżowa Rada informuje, że podczas prac na przyjęciem opinii w/s Strategii Oświatowej zapoznała się przede wszystkim z przedmiotowym projektem uchwały, uzasadnieniem, załącznikami oraz w tym przypadku również analizami i raportami z badań na potrzeby przygotowania strategii. Zdając sobie sprawę z wagi dokumentu o charakterze strategicznym dla poznańskiej edukacji, Rada wzięła pod uwagę różne głosy i

opinie, w tym opinię przygotowaną przez Pana i podjęła uchwałę, skupiając się na potencjalnych pozytywnych zmianach, które Strategia Oświatowa może przynieść w wymiarze lokalnym.

Ad. 5. W jakim zakresie MRMP uwzględniła w przygotowywaniu opinii projektu uchwały PU 1792/23 informacje zawarte w odpowiedzi Zastępcy Prezydenta Poznania, Pana Mariusza Wiśniewskiego na interpelację Radnego, Pana Krzysztofa Rosenkiewicza z dnia 17 września 2022 roku? Jeśli w ogóle nie uwzględniono, to dlaczego?

W odpowiedzi na pytanie Młodzieżowa Rada ponownie pragnie zaznaczyć, że w opracowaniu opinii Młodzieżowej Rady, dokumentami na które zwraca ona szczególną uwagę są przede wszystkim projekty uchwał, uzasadnienie, załączniki oraz inne analizy i raporty.

Informujemy, że po zapoznaniu się z treścią interpelacji, o której mowa w pytaniu oraz odpowiedzią I Zastępcy Prezydenta Miasta Poznania Pana Mariusza Wiśniewskiego, nie zauważamy w jakim zakresie te dokumenty miałyby zostać uwzględnione w przygotowaniu opinii Młodzieżowej Rady. Dokonując analizy pytań i odpowiedzi zauważamy, że pytanie nr 1 dotyczy raportu zespołu badawczego, natomiast ocenianie stopnia jego jawności nie jest zadaniem Młodzieżowej Rady. Z kolei pytanie nr 2 składa się z prośby o udostępnienie formularza ankiety oraz prośby o wyjaśnienie różnicy pomiędzy treścią ankiety przekazanej uczniom, a rodzicom. Nie widzimy konieczności odnoszenia się do zaistniałej sytuacji, Pan Prezydent wyjaśnił, że był to błąd techniczny. Ostatnie pytanie, dotyczące podania listy placówek oświatowych Miasta, w których badanie zostało przeprowadzone w żadnym stopniu nie wpłynęłoby na przedstawioną przez nas opinię.

Ad. 6. Jaka jest opinia MRMP (pozytywna czy negatywna) w stosunku do procedury zastosowanego przez Zespół Badawczy, polegającego na przeprowadzeniu badania z wykorzystaniem kwestionariusza liczącego 130 pytań (wersja dla uczniów ostatnich klas szkół podstawowych) oraz 154 pytania (wersja dla uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych) w bardzo szczególnym okresie dla ósmoklasistów oraz maturzystów, jakim jest maj, kiedy to mają miejsce egzaminy ósmoklasisty czy też egzaminy maturalne? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na to pytanie Młodzieżowa Rada Miasta Poznania pragnie zauważyć, że dla zapewnienia wiarygodności i niebudzącego wątpliwości pod względem merytorycznym procesu badawczego, konieczne było sformułowanie wielu pytań w ramach

przeprowadzonego badania. Termin, w którym to badanie zostało przeprowadzone, wynikał z ustalonego wówczas przez zespół harmonogramu prac dotyczących polityki oświatowej.

Warto zaznaczyć, że przytoczona sytuacja odnosi się do II etapu badań w ramach pracy nad strategią. Pierwszy etap miał miejsce w lutym 2021 roku, natomiast drugi etap, przeprowadzony w maju, miał na celu **pogłębienie, uzupełnienie lub weryfikację wybranych wątków analizowanych w I turze badań**. Z perspektywy Młodzieżowej Rady jest zrozumiałe, że zespół musiał mieć wystarczającą ilość czasu na analizę odpowiedzi z I tury, i przygotowanie nowej ankiety.

Dodatkowo, zwracamy uwagę, że przeprowadzenie badania np. w czerwcu automatycznie wykluczałoby z procesu badawczego ważną grupę respondentów - uczniów 4 klas szkół ponadpodstawowych (stosownie do klas maturalnych w innym rodzaju szkół), dla których maj jest okresem zakończenia procesu edukacyjnego w placówce. Optymalny termin badania został więc wybrany w taki sposób, aby obejmować jak najszerszą i reprezentatywną grupę uczniów.

Ad. 7. Czy MRMP popiera przeprowadzanie tak obszernych badań w okresie bardzo ważnych egzaminów, szczególnie w sytuacji braku presji czasu na badaczach? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

Odpowiedzi udzielono w ad. 6.

Ad. 8. Czy MRMP uważa, że dobrze się stało, że II etap badania przeprowadzono w okresie bardzo ważnych egzaminów? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

Odpowiedzi udzielono w ad. 6 oraz ad. 7.

Ad. 9. Czy według MRMP przeprowadzenie tak obszernego badania w okresie bardzo ważnych egzaminów jest przejawem troski o „dobro indywidualne respondenta” czy też wręcz przeciwnie? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na to pytanie informujemy, że w kontekście przeprowadzanego badania, dbałość o "dobro indywidualne respondenta" w ocenie Młodzieżowej Rady obejmuje kilka istotnych aspektów. Po pierwsze, zagwarantowanie prywatności i poufności udzielanych odpowiedzi, co ma za zadanie zwiększyć uczestnictwo i szczerść respondentów. Po drugie, zapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego poprzez unikanie pytań lub treści mogących wywołać traumatyczne lub silne emocje (szczególnie ważne, jeśli badanie dotyczy delikatnych tematów, wtedy konieczne jest zastosowanie odpowiedniego podejścia). W naszej ocenie,

istotnym aspektem jest również zrozumiałość pytań, aby uniknąć nieporozumień i frustracji respondentów oraz minimalizacja obciążenia badanego, co rozumiemy jako ograniczenie czasu trwania ankiety, ilości pytań i wymaganej energii od respondentów, mając na celu zminimalizowanie obciążenia psychologicznego. Podsumowując, "dobro indywidualne respondenta" w kontekście badania odnosi się do troski o doświadczenia i komfort psychiczny uczestników, mając na celu zapewnienie etycznej i odpowiedzialnej praktyki badawczej.

W odpowiedzi na Pana pytanie, Młodzieżowa Rada stoi na stanowisku, że badania zostały przeprowadzone rzetelnie i zgodnie z zasadami etycznymi.

Ad. 10. Czy – zdaniem MRMP – przeprowadzenie II etapu badania w okresie bardzo ważnych egzaminów mogło mieć wpływ na wyniki? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie informujemy, że Młodzieżowa Rada nie jest w stanie wywnioskować, co rozumie Pan jako „wpływ na wyniki”. Jako młodzież szkolna przez takowy wpływ rozumiemy to, w jaki sposób sformułowane są pytania, co może wpływać na to, jak respondenci interpretują je i jakich odpowiedzi udzielają, gdyż zgadzamy się, że pytania powinny być jasne i precyzyjne, tak aby sposób, w jaki informacje są przedstawiane w pytaniach, nie narzucał treści odpowiedzi.

Ad. 11. Jaki wpływ – zdaniem MRMP - na uzyskane w badaniu wyniki miał brak opcji „Nie” w pytaniach w części dotyczącej nierównego traktowania (I etap badania)? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie informujemy, że w skład Młodzieżowej Rady wchodzi uczniowie poznańskich szkół ponadpodstawowych, co oznacza, że członkowie Rady nie posiadają specjalistycznego wykształcenia, które umożliwiłoby głęboką analizę potencjalnych wpływów określonych sytuacji na proces badawczy.

Młodzieżowa Rada Miasta Poznania zgłasza swoje uwagi, propozycje i zastrzeżenia do projektów miejskich dokumentów strategicznych, w zakresie swoich możliwości.

Ponadto przypomina, że pomyłka, o której mowa została wykryta przez zespół badawczy i została dokonana korekta ankiety. Z naszej perspektywy, jest to oczywisty błąd, który może zdarzyć się na etapie tworzenia tak obszernej ankiety i dokumentu. Ponadto pragniemy przypomnieć, że I Zastępca Prezydenta Miasta Poznania Mariusz Wiśniewski zadeklarował, że „z tego powodu odpowiedzi uzyskane na pytanie 54. w ankiecie dla uczniów były traktowane z dużą ostrożnością”, a fakt ten sprawił, że pytanie zostało powtórzone w II etapie badań.

Ad. 12. Jaka jest opinia MRMP na temat traktowania odpowiedzi „Trudno powiedzieć” jako „Nie” (pytania o nierówne traktowanie w I etapie)? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

Odpowiedzi udzielono w ad. 11.

Ad. 13. Czy – zdaniem MRMP - skierowanie do uczniów kwestionariusza istotnie różniącego się od wersji wysłanej rodzicom z prośbą o zgodę na udział ich dzieci w badaniu jest praktyką dopuszczalną w jakichkolwiek badaniach realizowanych wśród uczniów? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie pragniemy zauważyć, że I Zastępca Prezydenta Miasta Poznania – Mariusz Wiśniewski w odpowiedzi na interpelację Radnego Krzysztofa Rosenkiewicza wyjaśnił, że przytoczona sytuacja była błędem technicznym, w związku z czym nie widzimy konieczności odnoszenia się do zaistniałej sytuacji.

Ad. 14. Czy – zdaniem MRMP – można dokonać rzetelnej diagnozy na podstawie odpowiedzi od zaledwie 42 uczniów szkół podstawowych i 130 uczniów szkół ponadpodstawowych? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie, Młodzieżowa Rada pragnie przypomnieć, że diagnoza nie została oparta wyłącznie na próbie uczniów liczącej 172 osoby, a jej istotnym elementem był również pierwszy etap badania, przeprowadzony w lutym 2021 roku, w którym wzięło udział ponad 1000 uczniów. Ten etap dostarczył szerokiej perspektywy i stanowił solidną podstawę do dalszej analizy.

Po drugie, Młodzieżowa Rada biorąc pod uwagę specyfikę badań przeprowadzonych metodą CAWI uznaje 170 odpowiedzi wystarczającą ilość respondentów w badaniu, zwłaszcza w kontekście trudności w angażowaniu uczniów w tego typu inicjatywy. Po trzecie, należy zauważyć drugi etap badania (II tura) służył doprecyzowaniu **kwestii na podstawie odpowiedzi z pierwszego etapu.**

W związku z powyższymi argumentami, Młodzieżowa Rada Miasta Poznania uznaje, że mimo stosunkowo niewielkiej liczby uczestników w porównaniu do etapu I, badanie to jest rzetelne i daje adekwatny obraz sytuacji.

Ad. 15. Czy – zdaniem MRMP – uzasadnione jest przygotowanie Strategii Oświatowej dla szkół podstawowych na podstawie badania uczniów szkół ponadpodstawowych oraz odwrotnie: dla szkół ponadpodstawowych na podstawie odpowiedzi uczniów szkół podstawowych? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie informujemy, że Młodzieżowa Rada Miasta Poznania uważa za uzasadnione badanie uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w celu przygotowania Strategii Oświatowej. Ostatnie roczniki obu grup posiadają ogólne doświadczenie z całego procesu dydaktycznego w danym rodzaju szkoły, co umożliwia spojrzenie na niego jako całość. Badanie obu grup przyczynia się do spójności i kompleksowości Strategii, uwzględniając różnice i ciągłość w procesie kształcenia.

Ad. 16. Czy – zdaniem MRMP – bardzo ważny dokument strategiczny (jakim bez wątpienia jest Strategia Oświatowa Miasta Poznania) można uznać za wiarygodny wobec błędów elementarnych, jakie się w nim znalazły na etapie opiniowania przez KOiW czy też MRMP (np. suma odsetek wynosi 104,7%, 56% uznano za mniej niż połowę)? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

Młodzieżowa Rada Miasta Poznania uważa, że mimo drobnych błędów w projekcie Strategii Oświatowej Miasta Poznania, dokument ten został przygotowany rzetelnie. W swojej opinii z dnia 23 listopada 2023 roku skupiła się ona głównie na postulatach w treści dokumentu, które wyznaczają kluczowe kierunki rozwoju oświaty w Poznaniu. W naszej ocenie, praca w ramach Komisji Oświaty i Wychowania Rady Miasta Poznania (w tym z udziałem Młodzieżowej Rady) również ma na celu wykrywanie błędów, a zgłoszone zastrzeżenia są brane pod uwagę.

Jednocześnie informujemy, że zgodnie z naszą wiedzą, wszelkie błędy zostaną skorygowane w drodze autopoprawki do przedmiotowego projektu uchwały. Zwracamy uwagę na wielowątkowość kwestii poruszonych w dokumencie oraz jego obszerność, co może wpływać na możliwość wystąpienia błędów. Młodzieżowa Rada podkreśla jednak, że te drobne błędy nie przekreślają istoty i roli strategicznej Strategii Oświatowej, która stanowi istotny dokument dla rozwoju oświaty w Poznaniu.

Ad. 17. Czy – zdaniem MRMP – (wobec zauważonych błędów, o których mowa w pytaniu 14) opiniowana Strategia Oświatowa Miasta Poznania została przygotowana z największą starannością i czy może być wzorem dla innych samorządów? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie, oceniając Strategię Oświatową Miasta Poznania, Młodzieżowa Rada przypomina, że proces jej wdrażania następuje pod przyjęciu przez Radę Miasta Poznania stosownej uchwały, a realna ocena skutków strategii będzie możliwa dopiero po zidentyfikowaniu zmian w poznańskim systemie edukacyjnym, określonych w dokumencie.

Wówczas będzie można stwierdzić, czy strategia ta może stanowić wzór dla innych samorządów.

Nasza analiza opiera się na zaangażowaniu zespołu badawczego i Wydziału Oświaty w proces przygotowywania strategii. Jesteśmy przekonani, że dokument ten został opracowany z najwyższą starannością, a ewentualne błędy, zostaną skorygowane w końcowych etapach. Jednakże, pełna ocena skuteczności strategii będzie możliwa dopiero po upływie pewnego czasu, umożliwiając zbieranie danych dotyczących jej wpływu na poznański system edukacyjny.

Ad. 18. Jakie znaczenie – zdaniem MRMP – mają badania w tworzeniu dokumentów strategicznych? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie, Młodzieżowa Rada uważa, że badania stanowią niezbędny fundament dla skutecznego planowania strategicznego, co pozwala osobom odpowiedzialnym za przygotowanie dokumentu na świadome i przemyślane podejście do osiągnięcia zamierzonych celów. Mamy nadzieję, że zgodzi się z Pan z tezą, że systematyczne zbieranie, analiza i interpretacja danych są istotną częścią prac nad dokumentem - proces badawczy dostarcza istotnych informacji, które są kluczowe dla efektywnej strategii.

W naszej ocenie podczas planowania strategicznego, badania umożliwiają zrozumienie aktualnego stanu rzeczy, identyfikację wyzwań, a także ocenę potencjalnych szans i zagrożeń. Otrzymywanie obiektywnych danych jest kluczowe, ponieważ eliminuje ryzyko podejmowania decyzji opartych na subiektywnych przekonaniach, emocjach czy przekazach medialnych.

Ad. 19. W jakich sytuacjach niewłaściwie przeprowadzone badania mogą być – zdaniem MRMP – podstawą opracowywania dokumentów o charakterze strategicznym? Proszę o uzasadnienie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pytanie, Młodzieżowa Rada stoi na stanowisku, że niewłaściwie przeprowadzone badania stanowią potencjalne zagrożenie dla rzetelności opracowywanych dokumentów o charakterze strategicznym. Mogą one prowadzić do powstawania nieadekwatnych, błędnych lub nietrafionych wniosków, co z kolei może skutkować poważnymi wadami w procesie tworzenia strategii. Dlatego też, należy wykluczyć ich wykorzystanie jako fundamentu do opracowywania dokumentów strategicznych.

Warto jednak podkreślić istotną różnicę pomiędzy niewłaściwie przeprowadzonymi badaniami a badaniami, w których wystąpił drobny błąd, np. językowy, matematyczny czy techniczny.

Badania przeprowadzone w ramach Strategii Oświatowej Miasta Poznania 2030 uznajemy za przeprowadzone w sposób właściwy i rzetelny.

Radne i Radni Młodzieżowej Rady Miasta Poznania

@mrmpozn

@mrm.poznan

mrm.poznan.pl

Urząd Miasta Poznania
ul. Za Bramką 1
61-842 Poznań

młodziejowa_rada@um.poznan.pl